

Trh výrobných faktorov

ZE PI Cvičenie 6

Úloha 1.: Priradte k nasledujúcim definíciám príslušné pojmy:

1. Výrobný faktor tvorený statkami používanými pri výrobe iných statkov.
2. Investície, ktoré zvyšujú celkovú zásobu kapitálu.
3. Primárny výrobný faktor pochádzajúci z prírody.
4. Premena peňažného kapitálu na fyzický.
5. Peňažné vyjadrenie opotrebenia kapitálových statkov za časové obdobie.
6. Cena za prenájom pôdy.
7. Množstvo pôdy, ktoré sú firmy ochotné a schopné si prenajať pri rôznych úrovniach renty.
8. Fyzický kapitál, ktorý je výsledkom investovania.
9. Investície slúžiace na obnovu opotrebovaných kapitálových statkov.

Úloha 1. - pokračovanie

10. Nezamestnanosť, ku ktorej dochádza v dôsledku celkového nedostatku pracovných miest.
11. Súčet zamestnaných a nezamestnaných
12. Najnižšia úroveň nezamestnanosti v podmienkach stabilnej inflácie.
13. Množstvo pôdy, ktoré sa nemení so zmenou renty.
14. Kapitál, ktorý mení svoju formu.
15. Kapitál v podobe statkov určených na predaj.
16. Percento pracovnej sily, ktorá je nezamestnaná.
17. Časť práceschopného obyvateľstva, ktorá nepracuje, ale prácu si aktívne hľadá.
18. Nezamestnanosť, ktorá vzniká ako dôsledok migrácie ľudí z rôznych dôvodov.

Úloha 1. - pokračovanie

19. Nezamestnanosť vyplývajúca z nesúladu dopytu po určitej kvalifikácii a ponukou vhodných pracovníkov.
20. Percento pracovnej sily, ktorá je nezamestnaná, ale je registrovaná na úrade práce.

Úloha 2. - doplňte

- Hrubé investície sú tvorené súčtom a investícií.
2. Budovy, stroje, zariadenia radíme medzi kapitál.
 3. Keď je počet voľných pracovných miest menší než počet voľných pracovných síl vzniká nezamestnanosť.
 4. Ženy v domácnosti a invalidní dôchodcovia patria do skupiny dospelého obyvateľstva, ktorá sa nazýva
 5. Ľudia hľadajúci miesto po skončení školy patria do skupiny nezamestnaných.
 6. Dopyt po pôde je určený
 7. Za prenájom pôdy sa platí
 8. Dopyt po pôde je odvodený dopyt od
 9. Budovy a stroje patria medzi kapitál.

Úloha 2. - doplňte pokračovanie

Investície, ktoré slúžia na nahrádzanie opotrebovaných kapitálových statkov sa nazývajú

11. Cenné papiere radíme medzi kapitál.
12. Na trhu pôdy je ponuka pôdy
13. Surovinové zdroje, ktoré sa na danom území ťažia, prinášajú ťažobnému priemyslu rentu.
14. Ak ponúkané množstvo pôdy vynásobíme výškou renty, potom dostaneme
15. Investície, ktoré slúžia na rozširovanie výrobného potenciálu sa nazývajú
16. Odpisy sú zdrojom financovania Investícií.
17. Štát podporuje poľnohospodárstvo z verejných prostriedkov prostredníctvom
18. Ak sa dopyt po určitom druhu práce mení a ponuka sa neprispôsobuje dostatočne rýchlo, potom vzniká
19. nezamestnanosť.

Úloha 2. - doplňte pokračovanie

Cudzie zdroje financovania investícií môžu mať podobu

.....

20. Zásoby hotových a nedokončených výrobkov patria medzi

..... kapitál.

21. Úspory ako zdroj financovania investícií môžu mať podobu

..... alebo

prostriedkov.

22. Obehový kapitál je daný súčtom,

..... a kapitálu.

23. Vlastné zdroje financovania investícií vytvárajú podniky

.....

24. Ponuka kapitálu je tvorená

Úloha 3.

Predpokladajme dokonale konkurenčný trh práce, kde sú krivky trhového dopytu po práci a trhovej ponuky práce dané rovnicami:

$$D_L: w = 400 - 2L_D$$

$$S_L: w = 50 + \frac{3L_S}{2}$$

w je mzda a L je množstvo pracovnej sily

- Vypočítajte trhovú rovnováhu na tomto trhu práce
- Aké množstvo pracovnej sily bude zamestnané a aké množstvo nezamestnané, ak bude mzda na úrovni 350 €?
- Výsledky z a) a b) zakreslite do grafu.

Úloha 4.

Vlastník pôdy prenajíma pôdu vo výmere 3 ha na poľnohospodárske účely farmárovi.

Krivka dopytu po pôde je daná rovnicou

$$D: r = 250 - 5q_p$$

kde r je renta a q_p je množstvo pôdy.

- a) Vypočítajte výšku renty, za ktorú bude vlastník prenajímať 3 ha pôdy a celkovú ekonomickú rentu.
- b) Výsledky vyznačte v grafe.

Úloha 5.

Na základe nasledujúcich skutočností určite, či ide o frikčnú, štruktúrnu, cyklickú a tiež dobrovoľnú alebo nedobrovoľnú nezamestnanosť:

- a) Nezamestnanosť v dôsledku úpadku textilného priemyslu a rozmachu elektrotechnického priemyslu.
- b) Nezamestnanosť vyplývajúca z nepriaznivého vývoja ekonomiky, kedy klesajú celkové výdavky aj výstup.
- c) Jednotlivci, ktorí ukončili jeden pracovný pomer a čoskoro sa zamestnajú v inom.

Úloha 6.

Štatistický úrad zverejnil nasledujúce údaje:

- Počet nezamestnaných (v tis. osôb) = 350
- Počet pracujúcich (v tis. osôb) = 2376

Na základe týchto údajov vypočítajte:

- a) počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva,
- b) mieru nezamestnanosti,
- c) podiel pracujúcich z ekonomicky aktívneho obyvateľstva v %.

Úloha 7.: Sú nasledujúce tvrdenia správne? ÁNO/NIE

1. Nedobrovoľná nezamestnanosť vzniká na trhu práce pri nepružných mzdách.
2. Fyzický kapitál zahŕňa výrobné zariadenia, stroje, továrenské budovy a štátne dlhopisy.
3. Kapitál je primárnym výrobným faktorom
4. Dopyt po kapitáli zo strany firiem vyplýva z potreby financovať nákup investičných statkov.
5. Zdrojom financovania reprodukčných investícií sú úspory.
6. Cenou pôdy za jej nákup alebo predaj je renta.
7. Prirodzená miera nezamestnanosti znamená nulovú nezamestnanosť.

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekonomie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

STANÍKOVÁ, Z.: Úvod do ekonomie, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekonomie v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Macroeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Makroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004